

**ECCLESIASTICAE || DISCIPLINÆ || LIBRI SEX:|| DE
CANONICA ET MO-||nastica Disciplina collapsa
restau-||randa, pristinoqué nitori || restituenda.||**

Schulting, Cornelius

Coloniae Agrippinae, 1599

VD16 ZV 14233

3. Quibus temporibus primò cœperit corrumpi Disciplina Ecclesiastica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63372](#)

Vigintiquinque dubia circa Visitationem ponit
& soluit mox eadem Parte 3. titulo 20. capitul. 6.
tradit latè per 7. §§. Quomodo & quo ordine in
Visitatione fiet Inquisitio. adde his quæ habet B.
Antoninus de Pœnis parte 3. titulo 29. capit. 1. per
§§. 8. & cap. 2. per §. vnum & parte 3. titulo 24. de
Excommunicatione maiori, & deinde de singulis
excommunicationibus quæ habentur in corpore
Iuris & extrauagantibus, idque ordine per capita
72. de causa materiali excommunicationis ca. 73.
de causa formal, cap. 74. de causa efficiente, cap.
75. de causa finali, cap. 76. de absolutione ab
communicatione maiori, à quo fieri debeat, cap.
77. deinde idem parte 3. titulo 25. De excommuni-
catione minori quomodo contrahatur per capi-
ta 1. 2. 3. De interdicto titulo 26. parte 3. titulo 27.
De suspensione per capita sex. Hæc omnia ex S.
Antonino breuiter annotata, sed ab ipso prolixissi-
mè pertractata propriè ad nostrum argumen-
tum de Disciplina Ecclesiastica pertinent. Nico-
laus quoque Vigelius in Methodo Iuris Pontificali
lib. 4. titulo ultimo de Visitationis argumento
git: ad hos breuitatis studio beneuolum Lecto-
rem remitto.

CAPUT III.

*Quibus temporibus primò cuperit corrumpi Discipli-
na Ecclesiastica.*

Initio fiebat
publica mo-
rum inqui-
si-

P Olitia Disciplinæ à Christo & ab Apostolis
constituta, diu in substantia integra cū in grecis
tum

tum in latinis Ecclesijs permansit, sed tandem par-
tim vecordia, partim superbia præsulum Eccle-
siasticorum paulatim cœpit corrumpi ac immu-
tari. Corruptio ista cœpit, si non antea, saltē
à temporib. Irenæi, Tertulliani, Cypriani Basiliij
Magni ut libr. i. cap. 8. ex recitatis eorum quere-
lis satis intelleximus, aucta est postea magis ma-
gisque paulatim ut satis patet ex lib. 3. c. 2. vbi in-
stituta fuit historicana narratio temporum ex Con-
cilijs Reformationum Ecclesiasticis, donec poli-
tia disciplinæ penè & magna ex parte euersa Ec-
clesiam Catholicam vulnere & plaga affectit in-
fanabili, manserunt tantum semper primæ poli-
tia Disciplinæ expressa vestigia. In græca et
jam Ecclesia quilibet deficiente licet obseruare
multa, quæ ad ordinem Apostolorum referri pos-
sunt: fuit autem magna ex parte vel corrupta
vel confusa cum civili politia disciplina vel in
eam translata. apparet adhuc hodie ea confusio,
dum decretum sanctissimum Eusebii Ponti-
ficis de corrigendis vitijs per testes iuratos, quod
habet in Reformationibus suis Reuer. quondam
Episcopus Vercellensis, turpiter violatum est, &
ad laicos scabinos ac iudices emungenda û mul-
tarum causa per anaritiam translatum Ecclesi-
asticis ablatum est, ut in terra Iuliacensi omnibus
notissimum esse potest ut & alibi. Nicephorus I.
4.ca. i. Qui ve. d. Apostolis successere, aliquando
eis inferiores virtutem eorum non sunt assequunti:
propter tantum vitæ splendore ad eos accessere,
non ita simplicem, ut magistri eorum, oratione
consecrantes Clemens Alexandrinus I. Stromat-

tio de omni-
bus Christia-

nis tom. 2.

Annal. Ba-
ronij, fol.

341.

Disciplina

initio inte-
gra defensa

à sanctis pa-

tribus con-

tra varios

calumniati-

torestom. 2.

Annalium

Baronij, fol.

71.70.69.

& insua. A-

pologia Iu-

stinus to 2.

Annalium

fol. 127. 280

220. 227.

228.

¶um ait primos Apostolorum successores, doctrinam Disciplinam ab Apostolis tanquam filios a Patribus accepisse, sed adiungit per paucos filios patrib. esse similes; Sic & gesippus apud Nicephorum libr. 3. cap. 16. Ecclesiam viuis Apostolis ad Traiani tempora virginem puram permanisse illis mortuis corruptam fuisse scribit. Socrates libro 7. cap. II. historiæ Ecclesiasticæ sub Cælestino Pontifice & episcopatum Romanum quasi extra sacerdotij fines egressum ad secularem principatum iam ante delapsum fuisse nimirum sub Honorio & Theodosio iuniore annis quadringentis & amplius post Christum. Basilius Magnus Spiritu S. ca. vltimo toto, quem etiam libr. 12. 8. induximus miserabilem statum Ecclesia graphicè deprngit ac deplorat multis verbis, quem locum inspiciat Lector, & quanta facta fuerit eo tempore rerum mutatio facile intelliget. Hieronymus etiam ait in vita Malchi monachi Ecclesia suo tempore & postquam ad Christianos Principes ut Constantinum, Theodosium & alios reuertit, potentia quidem & diuinitatis maiorem, sed virtutibus minorem factam fuisse, unde vocata tempora ob corruptam disciplinam feces, Subsequentibus temporibus creuisse morbum quis dubitabit? An nō ex istis testimonij Ecclesiam post Apostolorum mortem indies factam esse corruptiorem atque impuriorem perspicimus? Sed notet ac obseruet diligens Lector hæc Patrum testimonia, quæ de inclinatione Disciplinae & moralium loquuntur, perperam & peruersè ad doctrinæ & fidei decremetum ab historicis Magdeburgensis

gensibus & VVithakero l.7. contra Duræum trahi. Temporibus Constantini Magni cum opibus cresceret Ecclesia fertur in aere vox fuisse auditæ angelica credo, venenum in Ecclesiam effusum. etenim ante tempora Constantini Magni sub persequotionibus saeuentibus maximè florebat Disciplina, quæ postea crescentibus opibus plurimum fuit imminuta. De posterioribus sequentib. temporibus usque ad fecem nostri seculi illud ostendere prolixè superuacaneum est, partim quod per se sit manifestum, partim quod ex lib. 2.c.2.5. satis repeti & intelligi possit. Quod autem primis temporibus & non posteriorib. maximè vigerit Disciplina inde liquido colligitur, quod ob florentem Disciplinam parcus primis temporibus usurpabantur Indulgentiæ, quæ vetustis Patribus cognitæ fuerunt ut ex Augustini epistola 180. & Cypriano lib. 3. epistolarum epistola 15. 16. 18. hæc Cunerus Petri Episcopus Leouardiensis in tractatu de Indulgentijs probati.

CAPVT IV.

De genere Disciplina & causa nempe Iurisdictione Ecclesiastica cohibitiua.

Cohibitiua Iurisdictione ministri Ecclesiæ legis necessitas Directio possunt visitare, mores hominum inquirere, punire fontes & peccatores, legatos mittere, contumaces rebellesque arcessere & illorum audaciam compescere, ad Synodum generalem, vel prouincialem eos vocare, quorum adesse Concilio interest, determinata in Concilio confirmata.

Duplex est

coactiua; Gabriel Palaeottus de Consultationibus Consistorij fol.